

Úvod

NARX16 Fikční světy v kosmicismu

Mgr. Ivan Čižík

Masarykova univerzita
Filozofická
fakulta

Info

- 1) Sylabus = katalóg predmetov NARX16; Možné zmeny!
- 2) Absencie = podľa dohody;
- 3) Zakončenie = esej 3 normostrany alebo kolokvium (slovná prezentácia eseje 10 minút);

Záverečná práca

- 1) Musí obsahovať použitie metodológie doporučenej podľa L. Doležela (minimálne 2 rôzne typy rozboru) ; Môže obsahovať aj metodológie od iných autorov, musia však nadväzovať na teóriu fiktívnych svetov;
- 2) Musí obsahovať tvorbu prepojenú na kozmocizmus alebo Cthulhu mythos, prípadne iné odkazy na tvorbu H. P. Lovecrafta (Necronomicon) ; Médium voľné (kniga, komiks, film, amatérská tvorba) ;
- 3) Nemala by obsahovať nadbytočné informácie (história teórie fiktívnych svetov, životopis autorov) - krátko, stručne, mûdro;

Obsah

- 1) teória fikčných svetov
- 2) výhody a prekážky
- 3) štruktúra fikčného sveta
- 4) kozmocizmus
- 5) predstaviteľia

Teória fikčných svetov

- Lubomír Doležel - Heterocosmica (1998)
  - všetky fikčné texty vytvárajú fikčné svety
  - mýty, neologizmy... = referencia vo vlastnom fikčnom svete
- Nancy H. Trailllová - Možné Svety Fantastiky (2011)
  - aplikácia Doleželovej metodológie na žáner fantasy
  - subjektívne fikčné svety
- Marie-Laure Ryan
  - fikčná kartografia a modálna štruktúra fikčných svetov
- Umberto Eco – Meze interpretace (2004)

Výhody a prekážky

- materializmus; technická stránka umenia;
- prehľadný systematický postup;
- flexibilita / kombinovateľnosť;
- hľadanie podporných dôkazov;
- nerieši estetický účinok;
  - avšak nepovažuje estetiku za bezpredmetnú!
- nevhodná pre analýzu poézie;
- „heréza parafrázy“
- fikčná postava = súčasť fikčného sveta;

Výhody a prekážky

- materializmus; technická stránka umenia;
- prehľadný systematický postup;
- flexibilita / kombinovateľnosť;
- hľadanie podporných dôkazov;
- nerieši estetický účinok;
  - avšak nepovažuje estetiku za bezpredmetnú!
- nevhodná pre analýzu poézie (zatiaľ ?);
- „heréza parafrázy“
- fikčná postava = súčasť fikčného sveta;

Štruktúra fikčného sveta

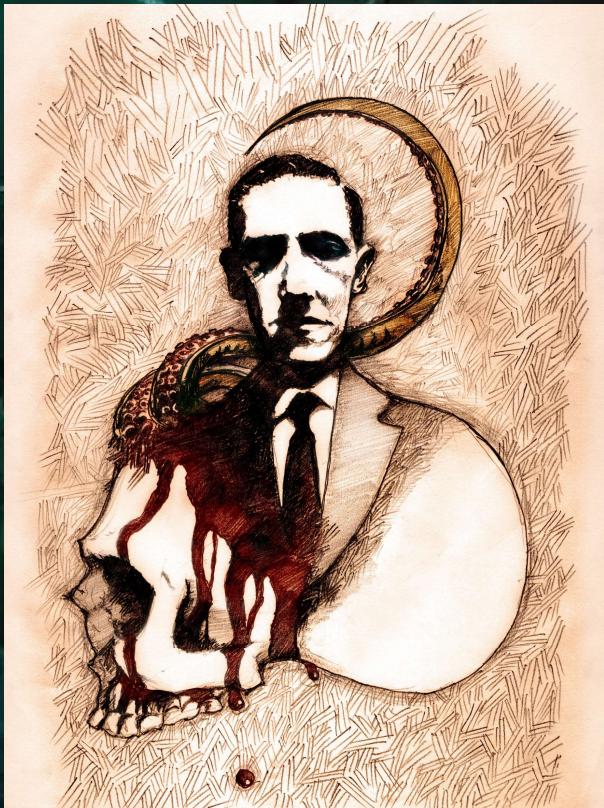
- overené fikčné fakty;
- explicitné vyjadrenia, implicitné vyjadrenia (?) ;
- nulová štruktúra = medzery;
- aletické obmedzenia = kauzalita, čas, priestor, schopnosti osôb; nemožné, možné a nutné;
- deonické obmedzenia = zakázané, dovolené a povinné;
- axiologické obmedzenia = hodnota/bez hodnoty; indiferentné;
- epistemické obmedzenia = známe/neznáme; kto má poznatky;

Kozmicizmus

- „Je to iba prchavá hrôza, čo vychádza zo špinavej, krvavej brutality, z vrážd sekerami a sadistických morbídností. Čo skutočne dáva vyvierať najbohatším prameňom strachu a nesvätej zvedavosti, je niečo čo odhaluje temné, nekonečné pláne tajomných, hlbinných a polo-pochopiteľných príšerností ktoré číhajú za hranicami prírody. Hlavným princípom takéhoto druhu hororu je zreteľné narušenie prírodných zákonov, narušenie hranice medzi životom a smrťou, človekom a zvieratom...“

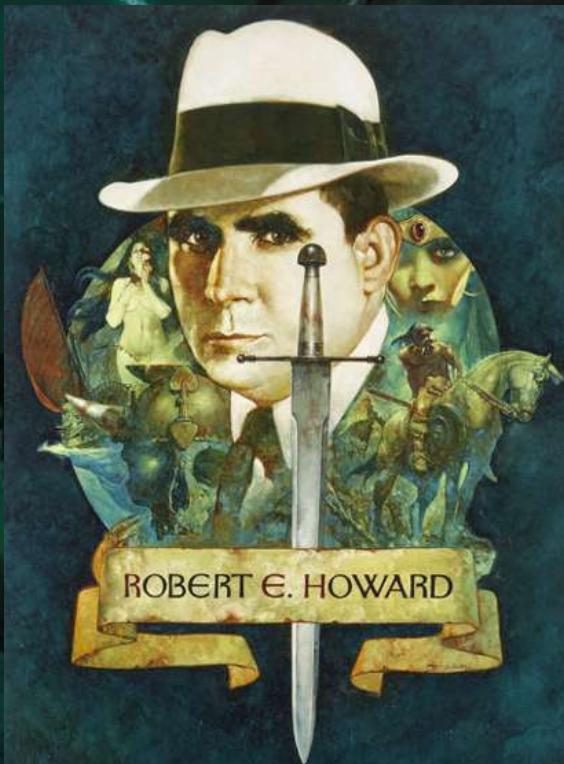
H. P. Lovecraft

Howard Phillips Lovecraft

- zakladateľ moderného kozmickizmu;
- spisovateľ, esejista a ghostwriter;
- rozsiahla listová korešpondencia;
- rešpektovaný v úzkom autorskom kruhu;
- časopis Weird Tales;

Robert Ervin Howard

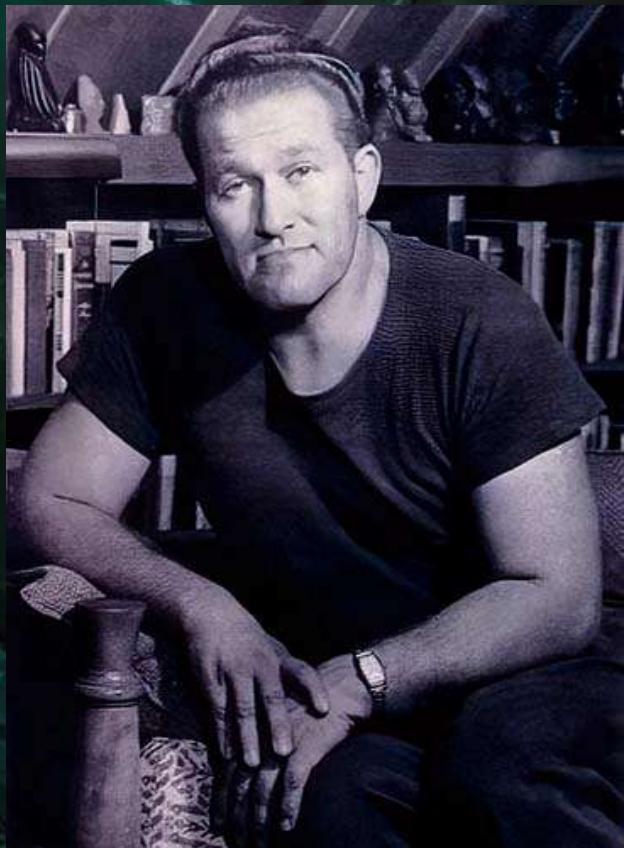
- zakladateľ žánru „Sword and Sorcery“, grimdark;
- fantasy, fikčné cestopisy, športové príbehy ;
- hyboriánský vek; dynamické scény; populárne postavy;
- produktívny spisovateľ, bodybuilder;
- časopis Weird Tales;

Clark Ashton Smith

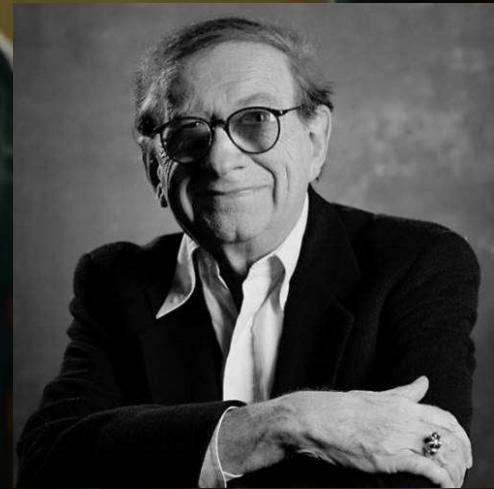

- jeden z najbližších priateľov H. P. Lovecrafta; komplikovaný vzťah;
- spisovateľ, básnik, maliar a sochár; časopis *Weird Tales*;
- optimistický kozmicizmus;
- diskutabilná estetická hodnota;

August Derleth

- samozvaný pokračovateľ;
- tvorca Cthulhu mythos;
- neobľúbený až nenávidený;
- zachovanie Lovecraftovej tvorby;

Robert Bloch

Ken Asamatsu

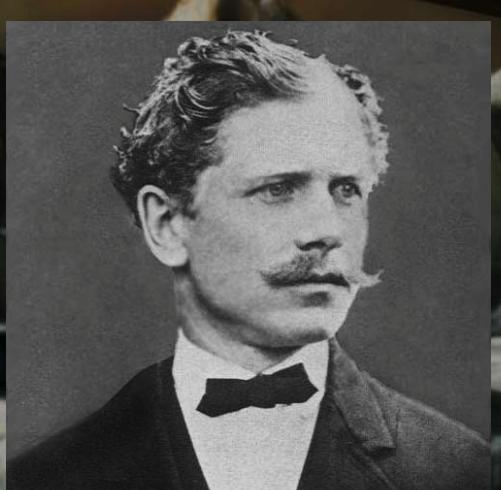
Caitlín R. Kiernan

Neil Gaiman

Thomas Ligotti

Ambrose Bierce

Robert W. Chambers

Arthur Machen

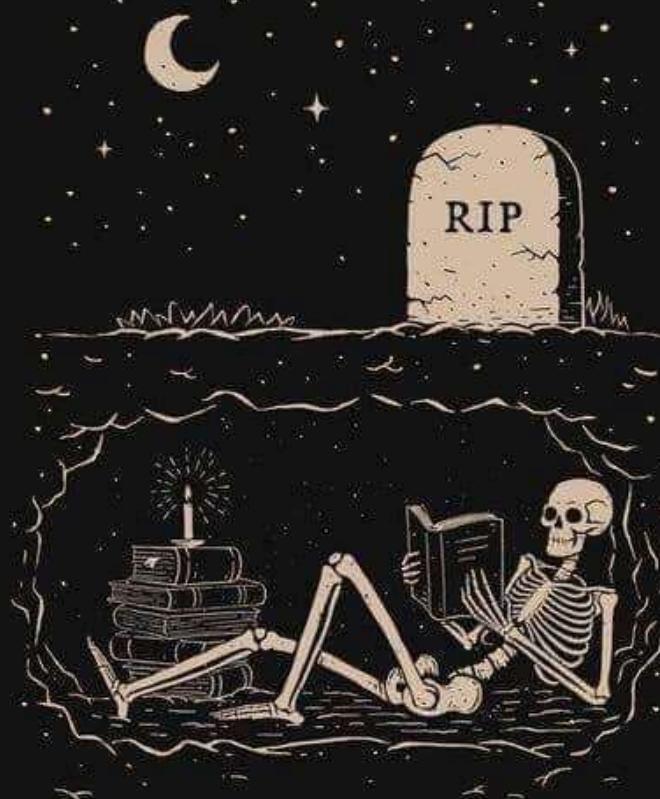
do budúcej hodiny . . .

Povinné:

- Howard Phillips Lovecraft - Dagon

Voliteľné:

- Howard Phillips Lovecraft - The Call of Cthulhu /
Volanie Cthulhu

Read In Peace